

རང་ལ་རང་གིས་གཅེས་པར་མི་བརྟུང་བར།

རང་བརྟུག་བའི་གཡང་དུ་ཤོར་བ་དག

ལེགས་པར་སོམས་དང་ཁེ་སྲོང་མ་འཛོལ་བར།

མི་འཚའི་བདེན་དོན་འཛོལ་བར་ལེགས་སྐྱིམས་གྱེ།

དེད་དུས་རང་རིགས་གཞིན་སྐྱེས་ཁག་གཅིག་གིས་མིག་སྤོང་རན་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རན་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་སོ་སོའི་མེ་ཚེ་ཕས་ཉེས་ཀྱི་བུ་སྤོང་རན་པའི་རིགས་ཚང་རག་འཐུང་རྒྱ་དང་ཐ་མག་འཐེན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ལྟལ་གདལ་དུ་འཕྲོ་བཞེན་པས་དེ་ལས་འགོག་བསྟར་ཆེད་རྒྱལ་སྤོག་གནད་ལམ་ན་སྤྱ་ཐད་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དོགས་པར་བྱས་ནས་སྤང་སྲུང་མ་འཛོལ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་དུ་སྤངས་པ་དང་གཞན་ལ་འདྲ་བར་དོར་གོ་བསྟེན་གནད་ན་མི་ཀྱི་འཕྲོད་བརྟེན་ལ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ཕན་སྐབས་བྱུང་བར་ཡིད་ཆེད་དང་རེ་བསྐྱལ་གྱི་གི་ཡོད།

### WHY DO PEOPLE SMOKE?

#### མི་རྣམས་ནས་ཐ་མག་འཐེན་དགོས་དོན།

མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་ཉམས་ཕྱོད་ལ་གཞིགས་པའི་ཐ་མག་འཐེན་རྒྱུའི་གོམས་གཤིས་ཐོག་མར་འདྲགས་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བཞེད་འདྲ་མིན་ཞིག་ཡོད་ནའང་ཡོངས་གྲགས་ཉོ་ཚོགས་མར་ཐ་མག་འཐེན་སྐབས་སུ་ཁ་དབྱིངས་ལ་འདྲེགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་པའི་ཞིག་འཛོར་གྱི་ཡོད། དེས་རྒྱུན་པར་རྒྱ་མཚན་གཏོ་ཤོ་སེམས་ལ་སྤྱིད་པ། ལུས་སེམས་དལ་དུ་བ་དང་། དངངས་འཚབ་སྐབས་སུ་སྤོ་སེམས་མི་ལྷུ་པ། སོ་གསར་གྱི་ལང་ཚོའི་མདོན་དྲགས་མཚོན་པ་སོགས་ལ་དང་ཚོགས་དེ་འདྲ་བར་སྤྲོད་པའི་ཕན་ཆ་བྱུང་གིན་ཀྱང་རིག་པས་དེ་ལས་སྤོག་ཏེ་ཕན་པ་ལས་གཞོན་སྤོན་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ཐ་མག་སྤོང་དགོས་པར་ཤེས་དོགས་བྱུང་གི་ཡོད།

### THE COST OF SMOKING:

#### ཐ་མག་གི་འཕྲོ་སྤོན།

ཐ་མག་འཐེན་རྒྱུ་དེ་བཞིན་སོ་སོའི་གཞུགས་པོར་གཞོད་ཆ་བས་ཆེ་ལ་སྤོང་ལམ་བཅོག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཟད། འཕྲོ་སྤོན་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་སྤོང་རན་ཞིག་གྲང་རེད། དཔེར་ན། ན་གཞིན་ཞིག་གིས་ཉིན་གཅིག་ནང་ཉིན་སྐོར་བུའི་རེ་སྤྱང་པའི་ཐ་མག་ཚུང་གཉིས་རེ་འཐེན་ན་ན་གཞིན་དེས་ཉིན་རེ་ལ་ཉིན་སྐོར་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་རེ་འཕྲོ་སོང་བའདྲའི་ལོ་གཅིག་ལ་སྐོར་༦༠༠༠འཕྲོ་གི་འདུག། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ཁོང་ནས་ཐ་མག་མ་མཚོད་ན་ལོ་གསུམ་ལ་སྤྱག་སྤྱག་གཅིག་ཐ་མག་དངུལ་གཅིག་ལུས་ཉེ་བྱུང་གི་འདུག། འདི་ལྟར་ཅིས་བརྒྱབ་ན་འཕྲོ་སོང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མཁུར་བྱུང་གི་འདུག།

### HARMFUL EFFECTS OF SMOKING;

#### ཐ་མག་གི་གཞོན་སྤོན།

- ༡༽ ཐ་མག་འཐེན་ན་རང་ཉིད་ལ་སྤོང་བའི་འབྲས་སྐྱོན་ན་བ་དང་།
  - ༢༽ དཔུགས་གཏོང་མེན་དགའ་བ།
  - ༣༽ མི་བསྐྱོན་དང་སྤིང་གི་ན་ཆ།
- སྤོང་བའི་ན་ཆ་ཡང་བྱུང་བ་དེད་ལ་དེས་མ་ཟད་ཐ་མག་འཐེན་མེན་བྱེད་པ་འདི་སྤོང་ལས་བཅོག་པ་ཞིག་གྲང་རེད། དགའ་ཤོགས་བྱུགས་འཕྲད་སོགས་འཕྲོ་སྐབས་རང་གི་ཁ་ནས་ཁྱི་རན་ཕོ་བ། སོ་སོར་པོར་འགྱུར་བ་དང་འཐུབ་མོ་བཅོག་པ་ཆགས་པ། ཕྱིན་པ་ཡང་ཁྱི་རན་ཕོ་བ་སོགས་སྤོན་ཏེ་ཉེ་ཆེ།

### HOW NICOTINE WORKS?

#### དོ་ཐའི་དུག་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ལས།

ཐོག་མར་དོ་ཐའི་ཚིག་དེ་གི་ལོ་མའི་ཐ་མག་འཐེན་(NICOTINE)ས་དབྱེད་སྐབས་ཁ་ཕྱོད་གཞིན་པའི་སྤུམ་ཚི་ཅན་གྱི་དུག་རྒྱས་གཤིས་རྒྱ་གོམས་སྤོང་བ་བརྒྱན་དང་སྤོང་བའི་རྒྱས་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོའི་སྤོང་བའི་འཕྲིན་རྒྱབ་ལ་ལག་གི་རྩ་བའི་དབང་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་གལ་ཏེ་ཐ་མ

འཐེན་ན་སྤོང་ཡུལ་ནང་སྐྱེས་ལུ་སྤུ་ཉག་སྤུའི་འབྲས་སྐྱིམ་བཀག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་ལྷི་ལོ་ལ་ལའང་རྒྱུད་ནང་གི་རྩ་བ་སྤོང་བའི་དང་ཡང་སྤོང་ལུ་ནང་འབྲུག་རིགས་དེ་མིན་དུ་བྱེད་ཀྱི་སྤོང་བའི་སྤུ་ཉག་གི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཚོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུམ་ཚི་ཅན་དོར་བའི་བྱེད་ལས་རྣམས་དོ་ཐའི་དུག་རྒྱས་ཀྱིས་ཉམས་བརྟུན་གཏོར་གི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་དུག་རྒྱས་དེ་དག་བརྗོད་སྤོང་སོ་སོ་ནས་བསྐྱོད་པུ་སྤོང་ས་ལ་ལྟུང་པར་སྤོང་བའི་ཕྱི་ལོད་ནའང་ཐ་མག་རྒྱུ་གཅིག་ནང་དུག་རྒྱས་མི་ལི་སྤུམ་མ་བརྒྱན་ནས་ཉི་ཤུའི་བར་ཡོད།

(NICOTINE)ཞེས་པའི་དུག་རྒྱས་དེ་ང་ཚོའི་སྤུམ་ཚི་ཅན་ནང་དུས་ལུན་རིང་པོའི་རིང་གསོན་གནས་བྱུང་གི་མེད་ཅིང་གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གི་དུག་རྒྱུང་ས་མི་ལི་སྤུམ་མ་གཅིག་དབྱགས་བརྒྱབས་བྱས་ཆེ་སྐར་མ་དུག་བཅུའི་རྒྱུ་དུག་རྒྱུང་ས་ལྟེང་ག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་རྒྱུ་སྤོང་དུག་སོང་རྒྱུ་དུག་རྒྱུང་ས་མི་ལི་སྤུམ་མ་༠༠༩༡དང་ཚོའི་སྤོང་བས་སྤོང་བའི་ལྷན་ལུ་མེད་ཅིང་གི་ལྷན་བར་དུག་རྒྱས་བརྗོད་ཀྱི་གཞོན་དུག་ས་མཐོ་བར་སོང་སྤིང་གི་སྤོང་ས་ཆེ་ཆེ་སོང་ནས་དགའ་པའ་ཆེན་པོ་སྤོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གི་ཐ་མག་འཐེན་དུག་རྒྱས་མི་ལི་སྤུམ་མ་དུག་བཅུའམ་ཐ་མག་རྒྱུང་བཞིའི་དུག་རྒྱས་མཉམས་འཐེན་བྱས་ན་དེས་མི་དར་མ་ཞིག་གི་སྤོང་བའདྲའི་དུག་རྒྱས་སྤོང་ཡོད་ལ་ཐ་མག་རྒྱུང་གཅིག་གི་དུག་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱས་པས་སྤུ་གོམ་པ་འབྲུར་ཏེ་འཕྲོ་མཁུན་རིགས་ནད་གཅོད་བརྗོད་བྱུང་གི་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་རྒྱས་དེ་ཞིང་དང་སོ་ཏོག་སོགས་འབྲུ་སྤིན་ལས་སྤྱང་སྤོང་བ་ཆེད་རྒྱས་སྤོང་ནང་ཉེད་སྤོང་གཏོང་གི་ཡོད་ལ་དེ་མིན་སྤུམ་ཚི་ཅན་ལ་གཏང་གོ་ལྷན་བརྗོད་སོགས་ནང་ཉེད་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

### WHAT DOCTORS SAY?

#### སྤོང་བའི་བཀའ་སློབ།

སྤོང་བས་ཐ་མག་འཐེན་ནས་འདས་གོངས་སུ་སོང་བའི་ནད་པའི་སྤོང་བར་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་བརྒྱད་ཤེས་དོགས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་བཏང་མིའི་སྤོང་ཡུལ་ནང་

**CILIA** ཞེས་པའི་འབྲུར་རྒྱུ་ལྡོག་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཚེ་ལ་  
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་རྒྱུད་ནང་གི་དུལ་སྤྲིག་སྤྱི་དང་ཡང་སྐོས་སྤྲིན་ནང་འབྲུམ་  
 རིགས།

དུ་དྲིགས་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྤྱིར་དོར་གྱི་ཡོད་ནའང་ཐ་མག་འབྲེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་  
 ཚུལ་དེའི་རྣམས་ལ་ཉམས་སྲུང་གཏོང་གི་ཡོད་དེས་སྤྲིན་པས་སྤྱིར་བཏགས་སྤྲིན་ལས་མེད་  
 ལུགས་ཆེར་སོང་བ་དང་དབྱུགས་གཏོང་ལེན་དཀའ་བ་སྐོབ་པའི་ནང་སྤྲིན་སྤྲིན་སྤྲིན་  
 ཀྱི་སྤྲིན་འཕེལ་ངེས་མེད་སོང་བར་བརྟེན་སྐོབ་པའི་འབྲུས་སྤྲིན་སོགས་ནང་གཞི་འདྲ་  
 མིན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད།

**THE WILL TO STOP:**

**ཐ་མག་བཅད་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ།**

དེ་ནི་སྤྱིར་སོ་སོའི་ཁམས་དང་འདོད་པ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་ཤོས་རེད། གལ་ཆེ་  
 ཤོས་དེ་ཉམས་སྤོང་སྤོང་ལ་བཞུགས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྐོབ་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་ངང་གནས་དགོས།  
 སྤོང་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ཡང་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་རེད། མི་འགའ་ཤས་ནི་དང་ཐོག་ཉིན་  
 གཉིས་ཙམ་སྤྱིར་ཆ་ཚད་ནས་སྤྱིར་ཀ་ཙམ་དུ་བཏང་ནས་ཐ་མག་རྒྱུད་པའི་གཉིས་  
 མ་གཏོགས་མི་འབྲེན་པ་སོགས་སྤྱིར་སྤྱིར་བྱེད་སྤྱིར་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་རེད།

**TIPS THAT HELP:**

**སྤྱིར་སྤྱིར་གི་ཐབས།**

- རྣམ་རྒྱུན་ཐ་མག་འབྲེན་སྐབས་འབྲུམ་ཉུལ་བྱེད་པའི་ས་ཆའི་རིགས་སྤོང་  
 དགོས་པ་ཡིན་ལ་རང་བློ་གསལ་ཐ་མག་འབྲེན་མཁའ་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཐ་མག་  
 བཅད་འཚར་བའི་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་རེད་འབྲུང་ན་ཐོགས་དེ་རིགས་དང་  
 ས་ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་མག་བཅད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འགོ་རྒྱ་མེད།
- སོ་སོའི་དུས་ཚེས་གལ་ཆེ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བར་ཐ་མག་སྤྱིར་སྤྱིར་དངོས་སྤྱི་  
 འགོ་འདྲུགས་བྱས་ན་ཕན་རྒྱས་ཆེ་བ་ཡོད།
- ཐ་མག་གི་འཚབ་དུ་འགྲིག་བྱེད་པའི་དང་དེ་མིན་ལས་རིགས་ཙམ་ཙམ་ལ་སྤོང་  
 གཡོང་བའི་ཆེད་ཐབས་དེ་རིགས་བརྟེན་དགོས།

- རྣམ་རྒྱུན་ཐ་མག་གི་འགོ་བློན་རྣམས་གསོག་དུལ་སྤྲིན་ཚུང་ཞིག་ནང་ཉིན་རེ་  
 བཞིན་བསགས་ནས་དེ་ནས་རང་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་སོ་འབྲུམ་སོ་སྤྲིན་རིགས་ཉེ་  
 དགོས།
- སོ་སོའི་ཐ་མག་འབྲེན་ཐོགས་ཚོར་ཡང་གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་བརྗོད་ནས་ད་  
 སྤྱིན་ཆེད་ཐ་མག་སྤྱིར་ལེན་མི་བྱ་དགོས་ལུགས་བརྗོད་ན་སྤོང་གསལ་ཆེན་པོ་ཡོད།
- ཐ་མག་སྤྱིར་སྤྱིར་དངོས་སྤྱི་འགོ་འདྲུགས་སྐབས་དུག་རྣམས་གསོ་བའི་ཆེད་  
 བཟས་བཅུད་ ཀ་དང་ཁ་ དེ་མིན་གིད་དོག་གསོས་བའི་ཁུ་བ་སོགས་  
 འབྲུང་དགོས།

དགའ་བའི་མོན་པོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་ལས་རིམ་ཁག་གཤམ་གསལ་གྱི་དུས་  
 ཚོད་ཐོག་གསལ་ན་གནང་ཡོད་པ་ལྟ།།

**དགོང་ཚོ།**

རྒྱ་གར་ནང་རྒྱ་ཚོད་ ༥:༣༠ རྣམ་ ༦:༠༠ བར།  
 བལ་ཡུལ་ནང་རྒྱ་ཚོད་ ༥:༤༥ རྣམ་ ༦:༡༥ བར།  
 འབྲུག་ཡུལ་ནང་རྒྱ་ཚོད་ ༦:༠༠ རྣམ་ ༦:༣༠ བར།  
 རང་ཡུལ་པོད་ནང་རྒྱ་ཚོད་ ༧:༠༠ རྣམ་ ༧:༣༠ བར།

མིའར་ ༡༧ ཐོག

ང་ཚོའི་ལས་རིམ་སྤྱི་མཐུན་རྣམས་གསལ་རྒྱ་ལ་བསྐྱེལ་པ་གནང་ཐོགས།

Prepared in the interest of the public by  
**GAWEYLON TIBETAN RADIO  
 PROGRAMME**  
 POST BOX NO.286  
 DEHRADUN GPO-248001  
 UTTARAKHAND  
 INDIA

E-mail- gaweylon@gmail.com  
 Website-www.gaweylon.com  
 Phone +91 7417065068  
 Send Your SMS at +91 7417065068

**QUESTIONS YOU NEED TO  
 CONSIDER BEFORE  
 SMOKING**

**ཐ་མག་གི་གཞོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་**

